

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

Toimiala Sivistys

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan talous on toteutunut lähes talousarvion mukaisesti. Tammi-syyskuun ajalla toimintakatteen toteuma oli 76,7 % (tasaisen kertymän mukainen 75,0 %). Talouden ennustetaan toteutuvan myös koko vuodelta lähes talousarvion mukaisena, toimintakate jää n. 0,1 milj. euroa talousarviota heikommaksi, tulojen jäädessä n. 0,2 milj. euroa talousarviota pienemmiksi, myös menot ovat jäämässä n. 0,1 milj. euroa talousarviota pienemmiksi.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Sairauspoissaolojen vähentämiseen panostetaan vahvasti kaikilla toimialoilla. Korvaavan ja kevennetyn työn käytön lisäämistä sairauspoissaolojen vähentämiseksi painotetaan yksiköiden esihenkilöille. Työkykyjohtamista tuetaan ja ennenaikaista eläkkeelle siirtymistä ehkäistään Kevan rahoittamassa Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hankkeessa.

Kaupungin talouden tasapainottamiseksi tulevina vuosina liikunnan ja kulttuurin palveluissa on alkuvuoden aikana tehty palveluanalyysiä ja verrattu toimintaa, taloutta ja henkilöstöresursseja neljään verrokkikaupunkiin. Kaupungin joryn linjauksen mukaisesti avoimeksi tulevien tehtävien täytössä on noudatettu tiukkaa karsintaa, eläköitymisiä on hyödynnetty ja kuluja karsittu mahdollisuuksien mukaan.

Alkuvuodesta toteutetulla nuorten liikuntakyselyllä kerättiin monipuolisesti tietoja, joita hyödynnetään lasten ja nuorten liikunnan edistämisen suunnittelussa. Kaupungin sisäliikuntatilojen tarkastelu (2024) -selvitys on valmistunut. Työn tarkoituksena oli tuottaa tiivis ja pelkistetty nykytilakuvaus Kouvolan sisäliikuntapaikkaverkoston nykytilasta sekä kuvata toimenpiteet verkoston uudistamiseksi huomioiden nykytilan ohella Kouvolan keskeiset tulevaisuushaasteet.

Alkuvuoden ja kesän kulttuuritapahtumat keräsivät mukavasti väkeä. Poikilo-museoiden kävijämäärät ovat edelleen kasvussa. Kirjastolla AVI-rahoitteisessa Pikkuvarpaat Sananjalkapolulla-hankkeessa on tavoitteena on edistää 0-4 vuotiaiden lukemista ja vuorovaikutusta.

Kaikkien kaupungin tilojen varaukset on keskitetty yhteen yksikköön syyskuun alussa. Tavoitteena on tarjota kaikki kaupungin vuokrattavissa olevat tilat yhdestä palvelupisteestä ja ottaa käyttöön yksi yhteinen tilavarausohjelma.

Vuodelle 2024 suunnitellut talouden sopeuttamistoimenpiteet ovat pääosin edenneet suunnitellusti. Haanojan kirjaston tilajärjestelyt eivät edenneet, joten tilavuokrasäästöä ei tule.

Riskianalyysi

Nuorten hyvinvointi on heikentynyt edelleen, erityisen huolestuttavaa on mielenterveysongelmien lisääntyminen nuorten keskuudessa. Vanhempien jaksaminen tukea varsinkin pienten lasten liikkumisen lisäämistä on keskeisessä roolissa. Riittävän henkilöstöressurssin ja osaamisen säilyminen on toiminnan järjestämisen kannalta keskeistä. Työvoimapula ja kilpailu osaajista on nähtävissä myös liikunta- ja kulttuuripalveluissa.

Väestön väheneminen ja ikääntyminen, erityisesti lasten ja nuorten määrän väheneminen, on ennakoitua nopeampaa, eikä palveluja ja -verkkoa pystytä sopeuttamaan palvelutarpeen laskun mukaisesti. Valtionosuuksien ja verotulojen lasku leikkaa tulevia toimintakatteita niin, että palvelujen määrää ja tasoa joudutaan laskemaan merkittävästi. Kiinteistöihin liittyvät riskit kasvavat koko ajan vanhenevissa, osittain jo teknisen elinkaarensa päässä olevissa kiinteistöissä.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite: Matalan kynnyksen maksuttomien/edullisten tapahtumien tarjonta ja kehittäminen sekä kulttuuritalojen tapahtumatuotannon kehittäminen	Tilannekuvaus: Tapahtumia on saatu toteutettua osin saatujen avustusten ansiosta. Kesän tapahtumatarjonta melko runsas ja tavoitti hienosti kävijöitä.		
Mittarit			
Tapahtumiin osallistuvien määrä (hlö)	Lähtöarvo 12/2023 110 000	Toteuma-arvo 9/2024 88 741	Tavoitearvo 12/2024 116 000
Mittarit			
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 9/2024 1	Tavoitearvo 12/2024 5
Mittarit			
Tapahtumat (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 2 300	Toteuma-arvo 9/2024 1 015	Tavoitearvo 12/2024 2 500
Talousarviotavoite: Pääkirjaston uudistaminen kaikkien yhteiseksi tilaksi yhteistyössä opiston ja muiden käyttäjien kanssa. Erityishuomio kiinnitetään lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin.	Tilannekuvaus: Aloittaminen on viivästynyt tilapalveluiden henkilöstöresurssien ja nuorisopalveluiden tarveselvityksen valmistumisen odottelun vuoksi.		
Mittarit			
Osallistamisen toimenpiteet (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 9/2024 0	Tavoitearvo 12/2024 3
Mittarit			
Suunnittelukokousten määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 2	Toteuma-arvo 9/2024 2	Tavoitearvo 12/2024 10
Talousarviotavoite: Lasten ja nuorten harrastusten mahdollistaminen ja edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa	Tilannekuvaus: Taiteen perusopetuksen yhteistyökursseja päiväkodeissa ja avoimessa varhaiskasvatuksessa toteutettiin musiikissa, sanataiteessa, kuvataiteessa ja syyslukukaudella 2024 myös teatteritaiteessa. Seurakyselyllä tehtiin seuroille keväällä 2024, jossa haettiin tietoja: perustietoja paikallisesta seuratoiminnasta, seurojen tyytyväisyys nykytilanteeseen, tulevaisuuden haasteet ja toiminnan kehittäminen, tulosten kuntavertailua. Koulu PT (liikunnanohjaaja) aloitti kahdella hankekoululla 1.9.2024		
Mittarit			
Järjestötapaamiset (lkm/v)	Lähtöarvo 12/2023 2	Toteuma-arvo 9/2024 4	Tavoitearvo 12/2024 2
Mittarit			
Tapahtumiin osallistuvien määrä (hlö)	Lähtöarvo 12/2023 770	Toteuma-arvo 9/2024 610	Tavoitearvo 12/2024 700

Kaupunkistrategian tavoite: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite: Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa	Tilannekuvaus: Museon kokoelmien digitointi on edistynyt, verkossa julkaistu kuvakokoelmien kuvia.		
Mittarit			
Digitoitujen objektien määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 4 800	Toteuma-arvo 9/2024 5 586	Tavoitearvo 12/2024 7 000
Mittarit			
Verkkokaupassa tehdyt ostot (kpl)	Lähtöarvo 12/2022 231	Toteuma-arvo 9/2024 630	Tavoitearvo 12/2024 500

Talous

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-9/2024	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2024
Toimintatulot	3 570	0	3 570	2 342	-1 228	65,6	3 386
Myyntitulot	1 106	0	1 106	793	-312	71,7	1 062
Maksutulot	460	0	460	329	-131	71,6	453
Tuet ja avustukset	148	0	148	107	-41	72,1	247
Muut toimintatulot	1 856	0	1 856	1 113	-743	59,9	1 624
Toimintamenot	-29 418	0	-29 418	-22 165	7 253	75,3	-29 321
Henkilöstömenot	-6 421	0	-6 421	-4 567	1 853	71,1	-6 102
Palkat ja palkkiot	-5 146	0	-5 146	-3 682	1 464	71,6	-4 927
Henkilösivumenot	-1 275	0	-1 275	-885	390	69,4	-1 175
Eläkemenot	-1 117	0	-1 117	-787	330	70,5	-1 045
Muut henkilösivumenot	-158	0	-158	-98	60	62,1	-130
Palveluiden ostot	-4 645	0	-4 645	-3 452	1 193	74,3	-4 671
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-906	0	-906	-633	273	69,9	-848
Avustukset	-2 893	0	-2 893	-2 358	535	81,5	-2 980
Muut toimintamenot	-14 553	0	-14 553	-11 154	3 399	76,6	-14 720
Toimintakate	-25 849	0	-25 849	-19 823	6 025	76,7	-25 935
Laskennalliset kustannukset	-439	0	-439	-659			
Poistot ja arvonalentumiset	-439	0	-439	-284	155	64,8	-380
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-375			
Kokonaiskustannukset	-26 288	0	-26 288	-20 483			

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2023	TA 2024	Tot. 1-9/2024
Liikunta- ja kulttuurilautakunta yhteensä	182,9	116,4	112,4

Liikuntapaikkapalvelun henkilöstö (70htv) siirtyi tekniikan ja ympäristön toimialalle 1.1.2024

Toiminnan volyymit

Liikunta	TP 2023	TA 2024	Tot. 1-9/2024
Uimahallien kävijämäärä	166 090	170 000	155 474
Kuntosalien kävijämäärä	14 817	15 000	17 758
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	979 504	1 500 000	697 237
Liikunnanohjauksen kävijämäärä	12 574	10 000	13 314
Liikuntapalvelujen tapahtumien määrä	26	15	17
Kulttuuri	TP 2023	TA 2024	Tot. 1-9/2024
Kirjastokäynnit	550 207	550 000	450 047
Museoiden kävijämäärä	16 023	17 000	14 408
Kulttuurikasvatuksen kävijämäärä	15 604	15 000	9 668
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä*	24 779	18 000	9 908
Kirjaston tapahtumien määrä	628	400	372
Museoiden tapahtumien määrä	145	200	110
Kulttuurikasvatuksen tapahtumien määrä	520	600	302
Kulttuuritapahtumien määrä	30	30	23
Kulttuuritalojen kävijämäärä	100 606	115 000	44 450
Vapaa sivistystyö	TP 2023	TA 2024	Tot. 1-9/2024
Kansalaisopiston kurssilaisten määrä	5 902	5 500	5 023
Kansalaisopiston kurssien määrä	1 095	700	938
Kansalaisopiston tapahtumat	30	30	32

* Verkkotapahtumat 32 164 katselukertaa

Liikunta- ja kulttuurilautakunta (palveluyksikkö)
Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan (hallinnon) toimintamenojen toteuma ajalla tammi-syyskuulta on 74,2 % (tasainen toteuma 75,0 %). Myös toimintakatteen toteuma on 74,2 %. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena.

Talous

Liikunta ja kulttuurilautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-9/2024	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2024
Toimintamenot	-363	0	-363	-270	94	74,2	-366
Henkilöstömenot	-289	0	-289	-205	84	71,0	-284
Palkat ja palkkiot	-237	0	-237	-168	69	70,8	-234
Henkilösivumenot	-52	0	-52	-37	14	72,0	-50
Eläkemenot	-45	0	-45	-33	12	72,8	-44
Muut henkilösivumenot	-6	0	-6	-4	2	66,4	-6
Palveluiden ostot	-51	0	-51	-46	6	89,3	-58
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0	-1	-2	-2	446,5	-2
Muut toimintamenot	-23	0	-23	-17	6	72,9	-22
Toimintakate	-363	0	-363	-270	94	74,2	-366
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	270			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	270			
Kokonaiskustannukset	-363	0	-363	0			

Liikunta

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Liikuntapalvelujen toimintatulojen toteuma tammi-syyskuulta on 66,3 % ja toimintamenojen toteuma 75,0 % (tasainen toteuma 75,0 %). Toimintakatteesta on toteutunut 76,9 %. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan n. 0,16 milj. euroa talousarviota heikompana, tulojen jäädessä talousarviota pienemmiksi.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Liikuntapalveluiden uusi organisaatio ja tilavarausyksikkö aloitti toimintansa syyskuun alussa.

Seurakysely tehtiin seuroille keväällä 2024. Kyselyllä haettiin seuraavia tietoja: perustietoja paikallisesta seuratoiminnasta, seurojen tyytyväisyys nykytilanteeseen, tulevaisuuden haasteet ja toiminnan kehittäminen, tulosten kuntavertailua. Tuloksia hyödynnetään seurayhteistyön kehittämisessä.

Kouvolan liikuntapalvelut järjesti liikuntaseurojen ja kaupungin välisiä tilaisuuksia monitoimiareenasta sekä Urheilupuiston kehittämisestä.

Alkuvuodesta yli 2500 koululaista ja opiskelijaa vastasi laajaan liikuntakyselyyn, jolla kerättiin tietoa ravitsemuksesta, unesta, liikuntatottumuksista ja muista liikuntaan liittyvistä asioista. Selvityksen avulla saatiin myös tietoa suosituimmista liikuntaharrastuksista ja asioista, joita eri ikäryhmät toivoisivat liikuntapaikoista löytyvän. Tuloksia hyödynnetään lasten ja nuorten liikunnan edistämisen suunnittelussa.

Kaupungin sisäliikuntatilojen tarkastelu (2024) -selvitys on valmistunut. Työn tarkoituksena oli tuottaa tiivis ja pelkistetty nykytilakuvauksia Kouvolan sisäliikuntapaikkaverkoston nykytilasta sekä kuvata toimenpiteet verkoston uudistamiseksi huomioiden nykytilan ohella Kouvolan keskeiset tulevaisuushaasteet. Tarkastelussa fokus olivat isoissa ja kustannuksiltaan merkittävimmissä sisäliikuntatiloissa. Työssä asiantuntijatukena on toiminut North Sport Consulting oy.

Ohjatun liikunnan syyskausi alkoi elokuun viimeisellä viikolla. Yhteisötila Porukkatalon liikuntatilassa on ollut kuukausitasolla käyntikertoja 500–700 kpl. Koulu PT (liikunnanohjaaja) aloitti kahdella hankekoululla 1.9.2024, joka on yhteistyöhanke perusopetuksen kanssa.

Liikuntaneuvontaan ohjautumiseksi yhteistyössä Hyvinvointialueen kassa rakennettu sähköinen liikuntalähete on nyt aktiivisessa käytössä. Lähetteen käyttöä ja lähetteiden määriä seurataan kuukausittain Hyvinvointialueen ja Kymenlaakson kuntien liikuntapalveluiden yhteisissä seurantalapalaverissa.

Riskianalyysi

Suurimmat riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle ovat kaupungin taloustilanne, kävijätavoitteiden ja sitä kautta talouden toteutuminen suunnitellusti sekä liikuntapaikkojen investointitarve.

Kaupungin taloudellinen tilanne tuo riskiä liikuntapalveluiden tuottamiseen, henkilöstön riittävyyteen sekä liikuntapaikkojen investointi- ja peruskorjaustarpeeseen. Vähenevän henkilöstöresurssien sovitaminen liikuntalain asettamiin vaatimuksiin on lisääntyvä haaste työyhteisöissä, työhyvinvoinnin näkökulmasta sekä kuntalaisten liikuntapalveluiden tarjonnassa. Lisäksi liikuntapalveluiden tietojen vertailu verrokkikaupunkien kesken vaatisi faktista vertailua mm. palveluiden järjestämisen, liikuntapaikkoverkon ja toimenkuvien yksityiskohtaista tarkastelua.

Liikuntapalveluiden riskinä on, että kuntalaisten liikkumattomuus kasvaa ja ennaltaehkäisevään toimintaan sekä palveluihin ei ole riittävää resurssia. Henkilöresurssin, uusien menetelmien sekä

eri palvelujen tuottamisen riittävyys on turvattava, että liikuntapalveluilla on kulloisessakin tilanteessa niin määrällisesti kuin laadullisesti oikein mitoitettu henkilöstö ja välineistö. Se vaatii edellä mainittujen resursointia, jotta palvelut saadaan tuotettua asian mukaisesti ja säädösten esittämällä tavalla.

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Liikunta: Lasten ja nuorten harrastusten mahdollistaminen ja edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Liikuntaseurakyselyn tekeminen		Tilannekuvaus: Liikuntaseurakysely tehtiin huhtikuussa ja vastausprosentin tavoitearvosta jäätiin 10 prosenttiyksikköä.	
Mittarit			
Vastaus-%	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 9/2024 70	Tavoitearvo 12/2024 80
Käyttösuunnitelman toimenpide: Seurayhteistyötilaisuuksien järjestäminen		Tilannekuvaus: Järjestötapaamisia (järjestöyhteistyö, lajipalaverit) pidetty alkuvuoden aikana.	
Mittarit			
Järjestötapaamiset (lkm/v)	Lähtöarvo 12/2023 2	Toteuma-arvo 9/2024 4	Tavoitearvo 12/2024 2

Kaupunkistrategian tavoite: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite, Liikunta: Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Timmin ja kulunvalvontajärjestelmien integrointi yhteistyössä Tilapalveluiden kanssa sekä Timmi- ja Hellewi -järjestelmien integrointi.	Tilannekuvaus: Timmin ja kulunvalvontajärjestelmien integrointi kesken. Timmi ja Hellewi -järjestelmän integrointi valmis ja toiminnassa.

Talous

Liikunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-9/2024	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2024
Toimintatulot	2 425	0	2 425	1 607	-817	66,3	2 236
Myyntitulot	928	0	928	658	-270	70,9	878
Tuet ja avustukset	20	0	20	25	5	125,0	25
Muut toimintatulot	1 477	0	1 477	924	-553	62,6	1 333
Toimintamenot	-13 855	0	-13 855	-10 392	3 463	75,0	-13 830
Henkilöstömenot	-486	0	-486	-357	128	73,6	-474
Palkat ja palkkiot	-392	0	-392	-288	105	73,3	-382
Henkilösivumenot	-93	0	-93	-70	23	74,9	-92
Eläkemenot	-81	0	-81	-62	19	76,4	-82
Muut henkilösivumenot	-12	0	-12	-8	4	64,9	-10
Palveluiden ostot	-3 308	0	-3 308	-2 385	923	72,1	-3 252
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21	0	-21	-32	-11	153,5	-46
Avustukset	-335	0	-335	-209	126	62,5	-335
Muut toimintamenot	-9 706	0	-9 706	-7 408	2 298	76,3	-9 723
Toimintakate	-11 431	0	-11 431	-8 785	2 646	76,9	-11 594
Laskennalliset kustannukset	-439	0	-439	-434			
Poistot ja arvonalentumiset	-439	0	-439	-284	155	64,8	-380
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-150			
Kokonaiskustannukset	-11 870	0	-11 870	-9 219			

Kulttuuri
Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Kulttuuripalvelujen toimintatulojen toteuma ajalla tammi-syyskuulta on 55,0 % ja toimintamenojen toteuma 76,8 % (tasainen toteuma 75,0 %). Toimintakatteesta on toteutunut 78,0 %. Kaikkia saatuja avustuksia ei ole vielä tuloutettu. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Alkuvuoden ja kesän kulttuuritapahtumat keräsivät mukavasti väkeä esim. Lasten kulttuuriviikkojen tilaisuuksiin ja työpajoihin osallistui 3200 lasta ja Taiteiden yössä tehtiin kävijäennätys. Alueelliselle Koppa-verkostolle myönnettiin Lastenkulttuuriviikoista Kymenlaakson kulttuurigaalassa vuoden kulttuuriteko-palkinto. Uutena toiminta Sukupolvien kohtaaminen – tapahtumia Porukatalolle yhteistyössä Kouvolan Kipinä ry:n kanssa kotona asuville ikääntyneille ja lapsiperheille. Monet tapahtumat mahdollistuvat vain avustusten turvin.

Kouvolan ensimmäinen kulttuurifoorumi järjestettiin onnistuneesti toukokuussa. Kulttuurilähete – pilottihanke yhteistyössä Kymenlaakson Hyvinvointialueen kanssa käynnistyi jatkuen vuoden loppuun asti. Läheteellä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattilainen ohjaa asiakkaan tämän kotikunnan kulttuurineuvontaan. Kuntien kulttuurineuvonnan tarkoituksena on kannustaa ja ohjata kulttuurin ja yhdessä tekemisen pariin tutustuttamalla asukas alueen kulttuuritarjontaan, jota voivat olla esimerkiksi esitykset, kohteet, tapahtumat ja harrastustoiminta.

Poikilo-museoiden kävijämäärät ovat edelleen kasvussa. Taidemuseon kesänäyttely Jenni Tieahon Pyörteitä ja virtauksia -näyttelyssä kävijöitä oli 5 335, mikä on yksi museon parhaista näyttelykävijämääristä 2010-luvulta lähtien. Elokuussa taidemuseossa vieraili poikkeuksellisen paljon myös koululuokkia. Tuloissa näkyy positiivisena museokortin muuttunut tuloutuskäytäntö.

Villikan kokoelman vastaanottotyö jatkui. Valokuvakokoelman kuvia julkaistiin Finnassa Kouvola-päivän yhteydessä.

Valkealan kirjasto on toiminut vilkkaasti monitoimitalossa, kirjastokäyntejä ajalla 1-9/2024 oli lähes 30 000, joka on tuplasti viime vuoteen verrattuna. Hankekoordinaattori aloitti syyskuussa työskentelyn kirjaston AVI-rahoitteisessa Pikkuvarpaat Sananjalkapolulla-hankkeessa. Tavoitteena on edistää 0-4 vuotiaiden lukemista ja vuorovaikutusta. Toimijoina ovat perhekeskukset ja neuvolat, avoin varhaiskasvatus, MLL ja Kymenlaakson kirjastot.

Tätä vuotta ovat leimanneet myös palveluanalyysin teko ja jatkuva toiminnan tehostaminen.

Riskianalyysi

Haasteena on niukat henkilöstöresurssit. Yleisen kulttuuritoiminnan osalta vaikein tilanne on viestinnän resurssoinnissa, jota on hoidettu satunnaisen määräaikaisen työvoiman tai ostopalvelun avulla. Kaupungin huono taloudellinen tilanne vaikeuttaa rekrytointeja tällä hetkellä paljon. Kirjastolta evättiin kolme täyttölupaa loppuvuodesta 2023. Hylättyjen täyttölupien myötä on riskinä, että lukemisen edistämisen toimintaa ei voida tehdä suunnitellusti, eikä henkilöstöä riitä enää kirjastojen nykyiseen aukipitämiseen. Kirjaston henkilöstötilanne on heikentynyt vuoden aikana merkittävästi - tällä hetkellä on 10 paikkaa täyttämättä. Täyttölupaprosessit eivät ole toistaiseksi edenneet. Museossa näyttelyiden avoinnapito ja yleisötyö on aliresursoitu, mikä kuormittaa koko työyhteisöä.

Museon taidekokoelmien saavutettavuuden edistämisen riskinä ovat kasvaneet tekijänoikeusmaksut. Museon on maksettava tekijänoikeusmaksua jokaisesta verkossa julkaistusta taideteoksesta. Kuvataiteilijoiden tekijänoikeusjärjestö Kuvasto nostaa verkossa esitettävien teosten tekijänoikeuskorvausta kymmenkertaiseksi vuonna 2025. Museolla ei ole rahaa julkaista kaikista kokoelmien teoksista teoskuvaa, mikä vähentää tiedon saavutettavuutta.

Talouden haasteet vaikuttavat palveluiden kehittämisen näkökulmasta haastavalta ja lisäävät epävarmuutta. Kulttuurin merkitys ihmisten hyvinvoinnin kannalta on myös tuoreen kulttuurikyselyn mukaan kouvolaalaisille erittäin tärkeä.

Kaupungin tilavaraussyksikkö on aloittanut toimintansa 1.9.2024 ja tilavaraustiedot on siirretty Moppi ohjelmasta Timmiin. Timmin soveltuvuutta tilojen myyntiin pyritään parantamaan ohjelman lisäominaisuuksilla ja kehitystyöllä. Edelleen tutkitaan Mopin myynnin työkalujen, eli CRM:n integraatiota Timmiin. Kulttuuritalojen tilojen laskutus on siirretty myös tilavaraussyksikölle.

Talousarviotavoite, Kulttuuri: Matalan kynnyksen maksuttomien/edullisten tapahtumien tarjonta ja kehittäminen sekä kulttuuritalojen tapahtumatuotannon kehittäminen			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Matalan kynnyksen maksuttomien/edullisten tapahtumien tarjonta	Tilannekuvaus: Tapahtumat ovat onnistuneet hyvin, keränneet väkeä ja tapahtumatarjontaa ollut hyvin tarjolla osin saatujen avustusten ansiosta.		
Käyttösuunnitelman toimenpide: Tapahtuma-avustusten hakeminen	Tilannekuvaus: Suurimmat avustukset saatu perintö-, testamentti- ja lahjoitusrahastosta vuoden 2024 toimintaan – haku syksyisin. OKM:n lastenkulttuuriavustus vahvistettiin keväällä.		
Mittarit			
Tapahtumiin saadut avustukset	Lähtöarvo 12/2023 17	Toteuma-arvo 9/2023 18	Tavoitearvo 12/2024 20
Käyttösuunnitelman toimenpide: Uusien tapahtumien ideointi. Yhteistyötapahtumat tapahtumatuotannon ja tapahtumatalojen kanssa.	Tilannekuvaus: Kouvola-päivän päätapahtumien ideointia, toteutus toukokuussa.		
Mittarit			
Tapahtumat (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 1	Toteuma-arvo 9/2024 1	Tavoitearvo 12/2024 1

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Kulttuuri: Pääkirjaston uudistaminen kaikkien yhteiseksi tilaksi yhteistyössä opiston ja muiden käyttäjien kanssa. Erityishuomio kiinnitetään lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Käyttäjien osallistaminen suunnittelun yhteydessä	Tilannekuvaus: Aloittaminen lykkäytyi uuden rakennuttajapäällikön rekrytoinnin ollessa kesken. Nyt odotetaan tarveselvityksiä muilta toimijoilta.		
Osallistamisen toimenpiteet (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 9/2024 0	Tavoitearvo 12/2024 3
Käyttösuunnitelman toimenpide: Toimijoiden yhteiset suunnittelukokoukset tilapuolen kanssa.	Tilannekuvaus: Aloittaminen lykkäytyi uuden rakennuttajapäällikön rekrytoinnin ollessa kesken. Nyt odotetaan tarveselvityksiä muilta toimijoilta.		
Mittarit			
Suunnittelukokousten määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 2	Toteuma-arvo 9/2024 2	Tavoitearvo 12/2024 10

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite, Kulttuuri: Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Museon kokoelmien digitointi avoimeen asiakashäyttöön	Tilannekuvaus: Museon kokoelmien digitointi edistyy, verkossa julkaistu valokuvakokoelmien aineistoja.		
Digitoitujen objektien määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 4 800	Toteuma-arvo 9/2024 5 586	Tavoitearvo 12/2024 7 000

Talous

Kulttuuri 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-9/2024	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2024
Toimintatulot	657	0	657	361	-295	55,0	659
Myyntitulot	175	0	175	133	-42	76,0	172
Maksutulot	0	0	0	2	2	0	5
Tuet ja avustukset	118	0	118	46	-72	38,9	199
Muut toimintatulot	364	0	364	180	-184	49,5	283
Toimintamenot	-12 396	0	-12 396	-9 516	2 880	76,8	-12 367
Henkilöstömenot	-3 962	0	-3 962	-2 862	1 100	72,2	-3 763
Palkat ja palkkiot	-3 170	0	-3 170	-2 304	866	72,7	-3 028
Henkilösivumenot	-791	0	-791	-558	234	70,5	-735
Eläkemenot	-694	0	-694	-496	197	71,6	-654
Muut henkilösivumenot	-98	0	-98	-61	36	62,8	-81
Palveluiden ostot	-1 006	0	-1 006	-836	170	83,1	-1 079
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-837	0	-837	-565	272	67,5	-743
Avustukset	-2 559	0	-2 559	-2 149	409	84,0	-2 645
Muut toimintamenot	-4 032	0	-4 032	-3 103	929	77,0	-4 137
Toimintakate	-11 739	0	-11 739	-9 154	2 584	78,0	-11 708
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-399			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-399			
Kokonaiskustannukset	-11 739	0	-11 739	-9 553			

Vapaa sivistystyö
Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Vapaan sivistystyön toimintatulojen toteuma tammi-syyskuulta on 76,5 % ja toimintamenojen toteuma 70,9 % (tasainen toteuma 75,0 %). Toimintakatteesta on toteutunut 69,7 %. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena tai hieman talousarviota parempana.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Kurssimaksuja korotettiin 1.8. voimaan astuneessa uudessa hinnastossa. Opetushallituksen myöntämää opintotestirahoitusta käytetään korvaamaan tai pienentämään rahoitusehdoissa mainituille erityisryhmille kurssimaksuja.

Kansalaisopiston syyslukukauden opetus alkoi viikolla 36. Suurin on koko lukuvuoden kestäviä keväälle asti jatkuvia kursseja, osa syyslukukauden, muutaman viikonlopun tai vaikka vain yhden illan kestäviä lyhytkursseja. Netto-opiskelijoita tammi-syyskuun välisenä aikana toteutuneilla kursseilla oli 5023. Kansalaisopiston opetushenkilöstöstä suurin osa on määräaikaista tuntiopettajia, joille maksetaan palkkaa toteutuneista tunneista.

Taiteen perusopetuksen päiväkotiyhteistyö jatkui 10 varhaiskasvatusyksikössä (ml. avoin varhaiskasvatus) Näissä ryhmissä opiston taideopettaja opetti kuvataidetta, sanataidetta, teatteritaidetta ja musiikkia.

Kansalaisopiston kurssitarjonnasta ei enää keväällä 2024 tehty painettua opinto-opasta. Kurssitarjonta oli nähtävillä verkossa. Kursseja markkinoidaan Opistouutiset- uutiskirjeessä, jossa kerrotaan tulevien kurssien lisäksi myös tapahtumista 4–6 kertaa vuodessa.

Kevätlukukauden päätyttyä tehtiin useita sekä suunniteltuja että suunnittelemattomia tilamuutoksia toiminnan turvaamiseksi. Kansalaisopiston kutomo siirrettiin Valkealatalolle nuorisopalvelulta vapautuneisiin tiloihin ja samalla keramiikkatila siirtyi kansalaisopiston käyttöön. Koriolla taiteen perusopetuksen käsityötaiteen ryhmät siirtyivät Korian koululle. Tieto Voikkaan seuratalon laittamisesta kylmäksi vuoden 2025 alusta tuli kesäkuun alussa. Koska toimintaa on mahdoton siirtää kesken lukuvuoden, uudet tilat jouduttiin etsimään vielä kesäkuun aikana ja muutto suorittamaan kesätaun aikana. Elimäen kuvataideryhmän opetustila jouduttiin niin ikään siirtämään kiireellä Kartanokoululle.

Riskianalyysi

Kansalaisopiston päätoimisen henkilöstön resurssit ovat niukat. Opiston toiminnan kehittäminen ja ajan tasalla pitäminen vaatii resurssia, jota päätoimisilla opettajilla on vain 350 tuntia jakautuen 38 työviikolle. Kehittämiseen käytettävä tuntiresurssi on pois jostain muusta tehtävästä. Määräaikaisen koulutussuunnittelijan työpanos on tullut tarpeeseen, sillä KVTES-sopimukseen kuuluva tehtävä antaa enemmän joustoa työaikaan ja tehtäviin. Suuri huoli on koulutussuunnittelijan tehtävän jatkosta vuoden 2025 jälkeen. Koulutussuunnittelija on osallistunut opiston työpanoksella koko kaupungin työntekijöiden digi- ja viestintäkoulutusten tuottamiseen. Jatkossa tämän panoksen käyttöä on opiston kannalta tarkasteltava ja harkittava, voidaanko koulutussuunnittelijan työpanosta enää käyttää opiston ulkopuoliseen toimintaan.

Osalle kuntotalon opetustiloista on löytynyt väistötilat. Musiikin sekä näyttämö- ja ilmaisuaineiden opetukseen etsitään vielä tiloja. Toiminnan suunnittelu väistötiloihin tuo omat haasteensa, koska lukuvuoden opetusohjelma laaditaan jo hyvissä ajoin uuden lukuvuoden alkua. Tuntiopettajien saatavuus joillakin ainealueille on hankalaa.

Toiminnalliset tavoitteet/toimenpiteet

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Vapaa sivistystyö: Lasten ja nuorten harrastusten mahdollistaminen ja edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Taiteen perusopetuksen yhteistyö varhaiskasvatuksen ja muiden toimijoiden kanssa. TPO-yhteistyökurssit päiväkodeissa.	Tilannekuvaus: Varhaiskasvatuksen tiukan talouden vuoksi opetusta järjestettiin syksyllä vain 10 ryhmässä. Ryhmiä oli musiikissa 3, sanataiteessa 3, kuvataiteessa 3. Uutena taideaineena oli yhdessä ryhmässä teatteritaide.		
Mittarit			
Määrä (Kpl)	Lähtöarvo 12/2023 70	Toteuma-arvo 9/2024 51	Tavoitearvo 12/2024 60

Kaupunkistrategian tavoite: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite, Vapaa sivistystyö: Sähköisten palveluiden lisääminen liikunnan ja kulttuurin asiakaspalveluprosesseissa	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Hellewi-Timmi –integraatio.	Tilannekuvaus: Hellewi-Timmi -integraatio on saatu toimimaan. Liikuntakurssien tilavaraukset siirtyvät suoraan Hellewistä Timmiin.

Talous

Vapaa sivistystyö 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma 1-9/2024	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2024
Toimintatulot	488	0	488	373	-115	76,5	491
Myyntitulot	3	0	3	2	-1	78,4	12
Maksutulot	460	0	460	327	-133	71,0	448
Tuet ja avustukset	10	0	10	36	26	359,0	23
Muut toimintatulot	15	0	15	8	-7	54,1	8
Toimintamenot	-2 804	0	-2 804	-1 988	816	70,9	-2 758
Henkilöstömenot	-1 685	0	-1 685	-1 143	542	67,8	-1 581
Palkat ja palkkiot	-1 346	0	-1 346	-922	424	68,5	-1 283
Henkilösivumenot	-339	0	-339	-220	118	65,1	-298
Eläkemenot	-297	0	-297	-196	101	66,0	-265
Muut henkilösivumenot	-42	0	-42	-24	17	58,8	-33
Palveluiden ostot	-280	0	-280	-185	95	66,1	-282
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47	0	-47	-34	14	71,2	-57
Muut toimintamenot	-792	0	-792	-626	165	79,1	-838
Toimintakate	-2 316	0	-2 316	-1 615	701	69,7	-2 267
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-96			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-96			
Kokonaiskustannukset	-2 316	0	-2 316	-1 711			